

Rolniku nie daj się kleszczom

W Polsce szczyt aktywności kleszczy przypada w okresie od maja do listopada, a ma to związek z wysoką temperaturą i wilgotnością w naszej strefie klimatycznej. Miejscem bytowania kleszczy są nie tylko lasy, spotkać je możemy również na łąkach, pastwiskach, a nawet przydomowych trawnikach. Mimo niewielkich rozmiarów są niebezpieczne zarówno dla ludzi, jak i zwierząt.

Rolnicy z racji wykonywanego zawodu są szczególnie narażeni na ryzyko ukąszenia przez te pajęczaki. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na przestrzeni ostatnich 10 lat odnotowała ponad dwukrotny wzrost liczby wypłaconych jednorazowych odszkodowań z tytułu uszczerbku na zdrowiu spowodowanego chorobami zakaźnymi przenoszonymi przez kleszcze. Jedną z nich jest borelioza- choroba zakaźna atakująca wiele narządów. Przebiega wieloetapowo, a każda jej faza daje inne objawy. Istnieje podejrzenie, że krętki wywołujące boreliozę mogą być przenoszone także przez owady m.in. gryzące muchy, komary, meszki, pchły. Krętki boreliozy atakują układ nerwowy (penetrują płyn mózgowo - rdzeniowy, mózg i opony mózgowo - rdzeniowe) krótko po zakażeniu, wpływając na zachowanie osoby zakażonej. Borelioza bywa więc mylona z wieloma chorobami np. chorobami psychicznymi, nerwicą, reumatoidalnym zapaleniem

stawów, wadami serca, stwardnieniem rozsianym czy chorobą Alzheimera. Jako pierwsze objawy tej choroby mogą wystąpić m.in.: rumień wędrujący na skórze, gorączka, stany podgorączkowe, zaburzenia czucia, bóle głowy czy mięśni. Nieleczona borelioza może wywołać nawet zapalenie nerwów lub mózgu. Najskuteczniejszym sposobem zapobiegania zachorowaniu jest niedopuszczanie do pogryzienia przez tego pajęczaka. Dlatego ważne jest przestrzeganie zasad, które to ryzyko minimalizują.

Pamiętajmy o:

- szczelnym okrywaniu ciała (koszula z długim rękawem, zasłaniająca dekolt, spodnie z długimi nogawkami, długie skarpety, kryte buty, nakrycie głowy) – szczególnie podczas wykonywania prac na użytkach zielonych oraz w lesie i stosowaniu ubrań w jasnym kolorze, gdyż łatwiej na nich dostrzec kleszcze;
- niesiadaniu bezpośrednio na trawie, pniu itp.;
- chodzeniu po przetartych szlakach – unikaniu wysokich traw i zarośli;
- wzmożonej ostrożności w okresach szczególnej aktywności kleszczy, tj. między majem a listopadem;
- stosowaniu środków odstraszających kleszcze, tzw. repelentów;
- dokładnym sprawdzeniu całego ciała po powrocie do domu z miejsc, gdzie bytują kleszcze.

Jeżeli na skórze znajdziesz żerującego kleszcza, usuń go jak najszybciej, samodzielnie bądź u lekarza!

Jak usunąć kleszcza w domu?

- wysterylizować spiczastą pęsetę bądź kartę do usuwania kleszczy;
- uchwycić pajęczaka jak najbliżej powierzchni skóry;
- delikatnie, ale stanowczo pociągnąć przeciwnie do kierunku wkłucia i wyciągać, aż widoczna będzie jego głowa;
- po wyjęciu kleszcza, umieścić go na kartce i sprawdzić, czy został usunięty w całości;
- miejsce po usunięciu kleszcza przemyć środkiem odkażającym;
- po usunięciu kleszcza dokładnie umyć ręce, najlepiej mydłem antybakteryjnym.

W przypadku wystąpienia rumienia, opuchlizny lub objawów grypopodobnych należy jak najszybciej udać się do lekarza i koniecznie poinformować o ukąszeniu przez kleszcza!!!

Jeżeli istnieje podejrzenie, że kleszcz nie został usunięty w całości lub po usunięciu występują jakiegokolwiek niepokojące objawy, należy skonsultować się z lekarzem. Ważna jest obserwacja organizmu, ponieważ początkowe objawy boreliozy mylone są często ze stanami grypowymi. Charakterystycznym objawem zakażenia boreliozą jest rumień, który pojawia się na skórze, wokół miejsca ukąszenia.

Rolniku pamiętaj, że prewencja jest skutecznym sposobem na uniknięcie przykrych skutków choroby. Dlatego też Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego prowadzi kampanię pod hasłem: „ Rolniku nie daj się kleszczom” której celem jest profilaktyka chorób odkleszczowych, obecnie najczęściej odnotowywanych chorób zawodowych rolników. Kasa od wielu lat propaguje wśród rolników wiedzę o sposobach ograniczenia ryzyka ukąszenia przez kleszcze oraz zasadach postępowania w przypadku, gdy do niego dojdzie.

Rolnik bądź domownik ubezpieczony w KRUS w przypadku podejrzenia zachorowania na rolniczą chorobę zawodową jaką jest m.in. borelioza musi zgłosić ten fakt do właściwego państwowego inspektora sanitarnego i okręgowego inspektora pracy aby ubiegać się o świadczenia z KRUS. Po zgłoszeniu inspektor sanitarny wszczyna postępowanie, którego głównym elementem jest skierowanie rolnika do jednostki orzeczniczej na badania. Takie badanie jest podstawą do wystawienia orzeczenia o rozpoznaniu choroby zawodowej lub braku podstaw do jej rozpoznania. Ostateczną decyzję administracyjną na podstawie materiału dowodowego i orzeczenia lekarskiego wydaje właściwy państwowy inspektor sanitarny. Decyzja taka zostaje przesłana do rolnika. Uzyskanie ostatecznej, prawomocnej decyzji stwierdzającej chorobę zawodową jest podstawą do ubiegania się o świadczenia z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego- jednorazowego odszkodowania z tytułu rolniczej choroby zawodowej oraz renty rolniczej z tytułu

niezdolności do pracy powstałej wskutek rolniczej choroby zawodowej.

źródło: www.gov.pl/krus

Źródło: <https://www.brzesko.pl/aktualnosc/87361,rolniku-nie-daj-sie-kleszczom>

Data wydruku: 2026-05-06 18:12:43